

KA 1406/87

Ex.nr./

Bijlagen: 1

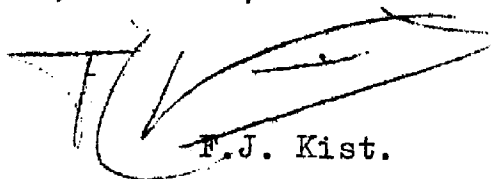
Onderwerp:
Het VIIe jeugdfestival te Wenen

's-Gravenhage, 12 oktober 1959

Ik heb de eer Uwer Excellentie mede te delen, dat door enige van de in het Comité Verenigde Inlichtingendiensten Nederland samenwerkende instanties te zamen een rapport is samengesteld over het van 26 juli tot 4 augustus 1959 te Wenen gehouden VIIe jeugdfestival.

Aangezien de in dit rapport gegeven beoordeling omtrent het al of niet slagen van het festival belangrijk afwijkt van de hieromtrent veelal verkondigde mening, meent het C.V.I.N. goed te doen het rapport op de gebruikelijke wijze ter kennis van de regering te brengen.

De Voorzitter,

F.J. Kist.

<u>Aan:</u>	<u>Ex.nr.</u>	<u>bijlage nr.</u>
<u>de Minister-President</u>	1	1
door tussenkomst van: het Comité Verenigde Chefs van Staven	2	2
i.a.a. de Chef van de Luchtmachtstaf	3	3
de Chef van de Generale Staf	4	4
de Chef van de Marinestaf	5	5

K/10

HET VIIe WERELDJEUGDFESTIVAL TE WENEN, IN HET BIJZONDER DE INVLOED HIERVAN OP DE AZIATISCH-AFRIKAANSE DEELNEMERS
(26 juli tot 4 augustus 1959)

Uit rapporten, die een neerslag zijn van gedachtenwisselingen tussen geïnstrueerde deelnemers en honderden andere participanten, voornamelijk Aziaten en Afrikanen, kan het volgende beeld van het VIIe Wereldjeugdfestival worden gevormd.

1. De huisvesting was dikwijls geïmproviseerd. Als men kritiek had, stond de leiding van de delegatie altijd hiervoor open en veelal wist men de situatie met begrip en humor te benaderen. Gezegd kan worden, dat de huisvesting niet tot een mindere waardering voor het Festival leidde.
2. De voeding liet tijdens het Festival vooral de eerste dagen veel te wensen over. Spoedig volgde enige verbetering, waardoor de bezwaren ten dele werden weggenomen. Wel gaf het aanleiding tot opmerkingen, dat men f. 10 per dag voor de maaltijden moest betalen, terwijl deze slechts een waarde van f. 5 hadden. De leiding van het Festival heeft echter aan vele deelnemers weten te suggereren, dat dit veroorzaakt werd door een verkapte boycot en kapitalistische uitbuiting door Weense leveranciers.
3. Wat de grote manifestaties betreft, men was veelal zeer enthousiast over het gebodene; over de massademonstraties, omdat zij zo massaal waren; over de landenontmoetingen, omdat die volgens het schema van vrede en vriendschap verliepen en langs de lijnen van de gevoelde solidariteit, zowel in het negatieve (anti-kapitalisme, anti-imperialisme, b.v. ten aanzien van Nieuw-Guinea-en de Franse Algerije-politiek) als in het positieve (strijden voor de nationale vrijheid en het zich als medestrijders daarvoor opwerpen, het ontworstelen aan de onderdrukking van de "kapitalisten", enz.); over de landenvoorstellingen, omdat de nationale culturele programma's veelal zeer de moeite waard waren. Wel hoorde men opmerkingen van degenen, die aan het vorige Jeugdfestival hadden deelgenomen, als: "Je mag het natuurlijk niet met Moskou vergelijken".

Uit niets bleek ontevredenheid over het gebodene. Men was meestal buitengewoon enthousiast in zijn bijvalsbetuigingen, van enige kritische instelling bleek niets.

Het ging op dit Festival voornamelijk om de Aziatische en Afrikaanse landen. Daarom stond het kolonialisme als centraal punt, doch nauw verbonden met de vredesgedachte. De leuze van het Festival "Vrede en Vriendschap" werd steeds tegen de achtergrond van kolonialisme, imperialisme, kapitalisme en uitbuiting geplaatst. Vrede en vriendschap waren dus voornamelijk negatief gevulde begrippen. Er werd voortdurend gehamerd op de nationale onafhankelijkheid van deze landen, hetgeen men bij de verschillende programmapunten, b.v. liet uitkomen door als discussie-leiders mensen uit deze landen te nemen en wel juist diegenen die van een doordraven op dit thema van geen ophouden wisten.

Uit de gesprekken met vele Aziaten en Afrikanen bleek, dat men van Rusland en verwante landen steun verwachtte voor de bevrijding van het kolonialisme. Het Festival heeft, zover het te beoordelen valt, bijgedragen deze opvatting dieper ingang te doen vinden.

4. De studentenontmoetingen waren een mislukking, tenminste als men als eis stelt een goede discussie, waarbij men naar elkaanders argumenten luistert, deze op zich laat inwerken en dan ad rem beantwoordt. De oorzaken hiervan waren:
 - a. Het veel te groot aantal deelnemers, hoewel er slechts een fractie van de studenten naar toe kon gaan wegens te kleine zalen.
 - b. Het verlopen van de discussie tussen het Westen en het Oostblok langs de geijkte lijnen van de politieke blokken, waarbij aan beide zijden grove propaganda werd geuit.
 - c. Het niet dulden van en niet vatbaar zijn voor enige kritiek, hoe ook geuit, van de mensen uit de onderontwikkelde gebieden.
 - d. De partijdigheid van de discussieleiding, die óf uitgesproken communistisch was óf gevormd werd door figuren, uit de Afrikaanse en Aziatische landen, hetwelk in geen van beide gevallen een onpartijdige leiding bevorderde.

De Westelijke deelnemers waren numeriek in de minderheid. Hun kritiek werd overstemd. Als één Westerling had gesproken, spraken er twee communisten of één communist en iemand uit de Afrikaans-Aziatische landen, óf hun kritiek werd genegeerd dan wel overjoeld. Het waren de Amerikanen, die zich hieraan nu en dan wisten te ontworstelen. Er waren er onder hen die kennelijk goed voorbereid waren en door hun flegmatieke aard en wat slome manier van optreden geschikt waren om apaiserend te werken. Ditzelfde gold ook voor de Liberale Studenten Internationale en enkele Westduitsers die probeerden de discussies in het juiste spoor te brengen - soms niet zonder succes.

5. De reizen door China of Oosteuropese landen, door Aziaten en Afrikanen vóór het Festival gemaakt, hebben hun doel niet gemist. Uit gesprekken is duidelijk gebleken, dat zij onder de indruk waren gekomen van wat zij in deze landen te zien gekregen hadden. Hun oordeel over deze landen was gunstig. Na het Festival gingen ook weer grote groepen uit de Afrikaans-Aziatische landen naar landen achter het IJzeren Gordijn, en gezien de stemming waarin zij verkeerden vóór zij vertrokken, mag verwacht worden, dat dit ook een gunstige invloed in communistische zin op hen zal uitoefenen.
6. Wat de anti-Festival-actie betreft, kan worden opgemerkt, dat de stemming en de gezindheid van de Weense bevolking niet vijandig was ten aanzien van de Festival-deelnemers. Het Festival werd door de Weense bevolking niet vijandig bejegend zoals vóór in het Westen was gesuggereerd. De geringe en negatieve belangstelling van de pers met haar verwrongen en eenzijdige berichtgeving heeft de propagandawerking van het Festival zeker versterkt. De berichten, die aan het Festival gewijd waren,

gaven de onjuiste indruk, dat het Festival uit relletjes, ontevreden deelnemers en weglopende delegatieleden bestond (het waren er in totaal slechts zes). De Weense persberichten kregen ook nauwelijks aandacht en wekten door eenzijdigheid de lachlust op en brachten een schouderophalen teweeg, terwijl zij voor de communisten een factor waren om hen des te meer in hun overtuiging te staven, dat de Westelijke pers lasterlijk en eenzijdig is en het gaf hun aanleiding om aan Aziaten en niet-communistische deelnemers bewijzen hiervan voor te leggen.

Het is moeilijk vast te stellen in hoeverre de informatiekiosken, muziek-, theater- en filmvoorstellingen van de anti-Festival-actie aan hun doel beantwoord hebben. De informatiekiosken werden goed bezocht en men kwam soms tot levendige discussies. Het verstrekte materiaal was overigens van geen hoog gehalte. Technisch was het een bezwaar, dat de kiosken te ver van het Festival verwijderd waren. Het werk van de informatiekiosken werd in het algemeen gehandicapt doordat het als anti-Festival was bestempeld, terwijl zij in het algemeen anti-communistisch bedoelden te zijn. De organisatoren van het Jeugdfestival hebben ervoor gezorgd, dat het programma zozeer overladen was, dat men praktisch weinig in de gelegenheid was om met de tegenstanders van het Festival in contact te komen.

Uit gesprekken met Oost-Europeanen is wel gebleken, dat de jonge communisten overtuigd waren van de waarheid van hun leer en de anti-actie geringe of geen invloed op hen heeft uitgeoefend. Dit zal wel het gevolg geweest zijn van de zorgvuldige selectie van deze deelnemers.

Aziaten en Afrikanen die aan het Festival deelnamen hadden van de anti-actie weinig bemerkt en van beïnvloeding hierdoor is weinig gebleken.

7. De invloed van het Festival op de Afrikaanse en Aziatische deelnemers was niet moeilijk na te gaan.

De vertegenwoordigers van de nog niet onafhankelijke Afrikaanse landen waren naar het Festival gekomen met een soort van nationale missionaire roeping. Zij hebben volop de gelegenheid gekregen om aan deze roeping gevolg te geven. Op de seminars was altijd een buitengewoon grote belangstelling van hun kant en zij namen zeer intensief aan de discussies deel. Door het samenspel van communisten en nationalistisch denkende Afrikanen en Aziaten op de seminars zullen deze laatsten ongetwijfeld de indruk hebben gekregen, dat zij vooral van de communistische landen steun kunnen verwachten voor hun nationale aspiraties. Dit wil evenwel niet zeggen, dat zij voor de communistische levensbeschouwing zijn gewonnen. Zij willen zich het dilemma vóór het Westen of vóór het Oosten niet laten opdringen. De vraag die hen bovenal bezighoudt is: hoe worden wij vrij en hoe krijgen wij de middelen om ons land op te bouwen. Het is hun onverschillig of deze hulp van het Oosten of van het Westen komt, als zij maar geen gevaar voor hun nationale onafhankelijkheid inhoudt. Uit vele gesprekken met hen bleek, dat zij in het algemeen geloofden, dat de hulp die het communistische Oosten aanbiedt onbaatzuchtiger is dan die van het min of meer kapitalistische Westen. Verder bleken zij beu te zijn van de Westerse redene-

ring: wij willen jullie wel helpen en wij willen jullie wel van koloniën of overzeese gebiedsdelen tot meer zelfstandigheid brengen, maar dan moet voor ons duidelijk zijn aan welke kant jullie gaan staan. Zij achtten dit een aantasting van hun soevereiniteit en een onduldbare inmenging in de politieke koers van hun landen.

Als het Jeugdfestival erop gericht is geweest het vertrouwen van de Aziatische en Afrikaanse deelnemers in de communistische wereld te vergroten, mag men aannemen dat het hierin geslaagd is. Men kan ook zeggen, dat het communistische experiment om het Festival in de vrije wereld te houden gunstiger is verlopen dan verwacht werd. Al mogen dan in individuele gesprekken draadjes zijn doorgeknipt in de ijzeren gedachtenwereld (de omvang hiervan kan moeilijk beoordeeld worden) en al mogen dan Afrikanen en Aziaten met Westerlingen gediscussieerd hebben, waardoor het mogelijk was, dat op bepaalde punten twijfel ontstond omtrent de bedoelingen van de Sovjet-Unie, toch kan gezegd worden, dat het Festival als massaal opgezette manifestatie een succes was. Het klimaat ervoor was gunstig, omdat nu eenmaal de meeste onderontwikkelde gebieden koloniën van het Westen zijn geweest of nog zijn, en nooit van de Sovjet-Unie. Dit is een prae, waarvan de Sovjet-Unie dankbaar gebruik of misbruik maakt. De communisten zijn verder meesters in het organiseren van massatonelen en appelleren zodoende aan de gevoelens van de Aziaat en Afrikaan, die daarvoor bijzonder gevoelig zijn. Daarbij komt nog, dat een eensgezind, massaal en consequent antwoord van de Westerse jeugdorganisaties ontbrak. Er werd wel gereageerd maar voornamelijk van buitenaf. Zo kregen de Festival-deelnemers terecht de indruk, dat de Westerse jeugd zich alleen met het Festival bemoeide om het te verstoren. Hetzelfde geldt ook voor de Westerse pers. De algemene indruk is dan ook, dat de anti-Festival-actie zijn doeleinden vrijwel niet bereikt heeft, terwijl de organisatoren van het VIIe Jeugdfestival niet ontevreden over het verloop hiervan behoeven te zijn.

12 oktober 1959
K/10